
Overgrepserfaringer, psykisk helse og livskvalitet

DOKTORAVHANDLINGER

HANNE KLÆBOE GREGER

hanne.k.greger@ntnu.no

Ungdommers selvbilde kan spille en nøkkelrolle for utviklingen av psykiske lidelser og dårlig livskvalitet etter å ha vært utsatt for vold eller seksuelle overgrep.

Foto: Frode Jørum

Vold og seksuelle overgrep mot barn gir økt risiko for psykiske lidelser og redusert livskvalitet senere i livet. Barn og unge som er bosatt i barnevernsinstitusjoner har opplevd mer vold og overgrep enn andre. Likevel foreligger lite forskning på denne utsatte populasjonen.

I en landsomfattende studie inkluderte vi 400 ungdommer mellom 12 og 20 år bosatt i barnevernsinstitusjoner. Undersøkelsen ble basert på intervju og spørreskjemaer fra ungdommene selv og deres primærkontakter. 71 % av ungdommene rapporterte at de hadde opplevd å være vitne til vold, eller å ha vært utsatt for fysiske eller seksuelle overgrep. Av disse ungdommene fylte 80 % kriteriene for en eller flere psykiatriske diagnoser, sammenlignet med 64 % av de øvrige ungdommene, og de rapporterte også dårligere livskvalitet. For å studere disse sammenhengene videre ble faktorene globalt selvbilde, tilknytningsproblemer eller bruk av rusmidler undersøkt. Globalt selvbilde, det

vil si i hvilken grad ungdommen liker seg selv som person, ble identifisert som mediator både i sammenhengen mellom overgrepserfaringer og psykisk helse, og mellom overgrepserfaringer og livskvalitet.

Funnene fra denne studien viser at unge i norske barnevernsinstitusjoner med overgrepserfaringer har svært høy forekomst av psykiske lidelser og at de rapporterer dårlig livskvalitet. Studien gir også håp om at tiltak som bedrer selvbildet kan ha forebyggende effekt i denne gruppen.

Disputas

Hanne Klæboe Greger disputerte for ph.d.-graden ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 9. juni 2017. Tittelen på avhandlingen er *Youth at risk: Childhood adversity, psychopathology, and quality of life among adolescents in residential youth care*.

Publisert: 16. oktober 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0738

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. mars 2026.